

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

معاونت پژوهشی

فرم پیش نویس طرح پژوهشی

عنوان فارسی طرح:

ترس از انتقال بیماری کرونا به خانه: تجربه پرستاران مراقب کننده از بیماران مبتلا به کرونا

عنوان انگلیسی طرح:

Fears of bringing coronavirus home: experience of clinical nurses in corona wards

نام و نام خانوادگی مجری / مجریان به فارسی و انگلیسی:

حسین رفیعی (Hossein Rafiei).

دانشکده/مرکز تحقیقاتی: پرستاری و مامایی

نوع مطالعه:

- کیفی کارآزمایی بالینی اپیدمیولوژیک تحلیلی (موردی - شاهدی، هم گروهی)
 تولیدی پایه (تجربی) اپیدمیولوژیک توصیفی مبتنی بر اطلاعات بیمارستانی

نحوه مشارکت:

- بدون مشارکت چند مرکزی داخلی چند مرکزی خارجی

در صورت مشارکت نوع و نحوه همکاری و تامین اعتبار را ذکر نمایید:

تاریخ پیشنهاد: / / *تاریخ شروع: / /

*تاریخ تصویب: / / *تاریخ خاتمه: / / مدت اجرا: ماه

*تاریخ تصویب در شورای پژوهشی دانشکده/مرکز: / /

هزینه‌ها:

- هزینه پرسنلی: ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال
- هزینه وسایل: + ریال
- هزینه آزمایش‌ها:
- هزینه کل: ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال

آیا طرح در راستای اولویت های پژوهشی دانشگاه است؟ بلی.
آیا موازین و دستورالعمل های اخلاقی وزارت متبوع، مندرج در سایت دانشگاه به آدرس زیر را مطالعه کرده اید؟
<http://vcr.qums.ac.ir/Portal/home/?172148/کمیته%۲۰%اخلاق>

بلی

خیر

آیا طرح نیاز به مطرح شدن در کمیته اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی دانشگاه را دارد؟
*تاریخ جلسه: / /

بلی

خیر

قسمت اول- اطلاعات مربوط به مجریان و همکاران اصلی طرح

۱-۱ اطلاعات مربوط به مجریان طرح:

ردیف	نام و نام خانوادگی	کد ملی	تخصص و رتبه علمی	نشانی و تلفن همراه	ایمیل دانشگاهی	محل امضاء
۱	حسین رفیعی		مربی	قزوین دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده پرستاری و مامایی		

۲-۱ اطلاعات مربوط به همکاران اصلی طرح:

ردیف	نام و نام خانوادگی	درجه علمی	نوع همکاری	نشانی و تلفن تماس	امضای همکار
۱	زهره ونکی Zohre Vanaki	دانشیار	همکار اصلی	تهران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده پزشکی vanaki_z@modares.ac.ir	
۲	علی اسماعیلی وردنجانی Ali Esmacili vardanjani	دانشجو دکترای پرستاری	همکار اصلی	تهران دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده پرستاری و مامایی aliesmailiv@yahoo.com	
۳	فاطمه حسن دوست Fatemeh Hassandoost	دانشجو دکترای پرستاری	همکار اصلی	تهران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده پزشکی fateme_hd_66@yahoo.com	
۴	مصطفی محمدی Most of a Mohammadi	استادیار	همکار اصلی	تهران دانشگاه علوم پزشکی تهران، بیمارستان امام خمینی	

۳-۱ فهرست پژوهش‌های قبلی مجریان و مقالات چاپ شده مرتبط با طرح مورد نظر قید شود.

قسمت دوم- اطلاعات مربوط به طرح پژوهشی

الف- ۱-۲ عنوان طرح به فارسی:

ترس از انتقال بیماری کرونا به خانه: تجربه پرستاران مراقب کننده از بیماران مبتلا به کرونا

ب- ۱-۲ عنوان طرح به انگلیسی:

Fears of bringing coronavirus home: experience of clinical nurses in corona wards

۲-۲ نوع طرح:

*Basic

□ بنیادی

**Applied

✓ کاربردی

Experimental Development

□ بنیادی-کاربردی

۳-۲ بیان مسأله و بررسی متون (در صورت نیاز از حداکثر ۲ صفحه اضافی استفاده و کد مراجع را بی دربی ذکر نمائید).

امروزه جهان دستخوش حوادث گوناگونی می شود که همواره منابع مادی و انسانی را تهدید می کند. هر چند پیشرفت های عظیم انسان، قدرت او را برای مقابله با سوانح و پاسخگویی حوادث غیر مترقبه تا حدودی افزایش داده، اما هنوز نتوانسته به طور صحیح و کامل حوادث را تحت کنترل خود در آورد. بیمارستانها و کارکنان مراکز بهداشتی درمانی مستقیماً تحت تاثیر حوادث و بحران ها قرار می گیرند (۱). تاریخ بشریت با تأثیر بسیاری از اپیدمی های ترسناک بیماری های عفونی برجسته شده است. در آغاز قرن بیست و یکم، جامعه بین الملل با شیوع سندرم شدید حاد تنفسی (SARS) شرایط اضطراری بهداشت عمومی به مراتب ترسناکی را در مقیاس جهانی تجربه کرد. سندرم حاد تنفسی شدید یک پنومونی مبتنی بر ویروس کرونا غیر طبیعی بود که به سرعت گسترش یافت (۲). در ماه دسامبر ۲۰۱۹ ویروس COVID-19 وارد کشور چین شد (۳). قدرت همه گیری بالای این ویروس سبب شد تا به سرعت در سرتاسر جهان گسترش بیافته و امروز دغدغه اصلی سیستم های بهداشتی و درمانی در سرتاسر جهان باشد (۴، ۵، ۶). در ۲۱ فوریه ۲۰۲۰ ایران به عنوان یکی از ۳۱ کشور مبتلا به این ویروس شناخته شد. در ۱۱ مارس ۲۰۲۰ پاندمی این ویروس توسط سازمان جهانی بهداشت اعلام شد. در زمان نگارش پروپوزال به تاریخ ۲۶ مارس ۲۰۲۰ تعداد مبتلایان در دنیا ۱۰۵۷۰۹ نفر و تعداد فوت شدگان این بیماری ۲۱۴۶۴ نفر می باشد و ایران در رتبه ششم از نظر تعداد مبتلایان و رتبه چهارم از نظر تعداد فوت شدگان قرار دارد (۷).

پرستاران از جمله افرادی هستند که در خط مقدم مبارزه با اپیدمی های بیماری های عفونی قرار دارند (۸، ۹، ۱۰). تجربه حاصل شده از اپیدمی بیماری های عفونی پیشین نشان می دهد که پرستاران با توجه به ماهیت شغل شان تحت استرس بسیار بالایی بخصوص استرس روانی در این دوران قرار دارند (۸، ۱۱). در این رابطه یک مطالعه در تایوان به بررسی دیسترس پرستاران در زمان مراقبت از بیماران مبتلا به آنفلونزای H1N1 پرداخته اند. نتایج آن مطالعه نشان می دهد که پرستاران در دوران اپیدمی عفونی H1N1 به شدت تحت دیسترس قرار داشتند (۱۲). یک مطالعه دیگر در این رابطه در سال ۲۰۲۰ و در کشور چین انجام شده است که در آن استرس و مشکلات ناشی از آن را در بین ۱۲۵۷ نفر از اعضای تیم درمان چین که در درمان کرونا فعالیت می نمودند را مورد بررسی قرار داده است. نتایج در آن مطالعه نشان داد که پرستاران بخصوص پرستاران زن در چین که در خط مقدم مقابله با بیماری کرونا قرار داشتند به شکل قابل توجهی دچار مشکلات سایکولوژیک از قبیل استرس، اضطراب و افسردگی شده اند (۱۳). کیم نیز در مطالعه ای کیفی که به بررسی تجارب پرستاران در زمان اپیدمی مرس (Middle East respiratory syndrome-coronavirus) پرداخته اند بیان نمودند که پرستاران در زمان شیوع این بیماری با عوامل متعدد استرس زایی مواجه اند و لازم است تا سیستم های بهداشتی و مراقبتی توجه لازم را به این موضوع مبذول نمایند (۱۴).

استرس در بحران های ناشی از اپیدمی بیماری های ویروسی با مرگ و میر بالا می تواند از منابع مختلفی به پرستاران وارد شود. از آن جمله می توان به مواردی از قبیل افزایش تعداد افراد مبتلا و به دنبال آن افزایش تعداد بیماران بستری شده در بیمارستان، کمبود امکانات حفاظتی و نبود درمان مشخص برای بیماری، احساس عدم حمایت از سوی سازمان، تجربه ناکافی در مراقبت از بیماران عفونی در شرایط بحرانی، پوشش حفاظتی سخت، انزوای اجتماعی خود و خانواده، ترس از ابتلای خود به بیماری، ترس از قرنطینه و استرس ناشی از انتقال بیماری به اعضای خانواده اشاره نمود (۱۱، ۱۲، ۱۴). ترس از ابتلا و انتقال آن به اعضای خانواده می تواند یکی از منابع اصلی استرس به شمار رود. این موضوع در بین پرستاران شاغل در بخش های کرونا تا کنون با جزئیات مورد بررسی قرار نگرفته است. ولی در یک مطالعه مارتین و همکاران که به بررسی عوامل اثر گذار بر ایفای نقش پرستاران در زمان اپیدمی انفلوانزا H1N1 پرداخته اند گزارش نمودند که یکی از منابع اصلی استرس برای پرستاران در زمان شیوع این بیماری، ترس از ابتلا و انتقال بیماری به اعضای خانواده است (۱۵). مطالعه کیفی انجام شده در استرالیا در سال ۲۰۱۰ و بعد از اپیدمی انفلوانزا H1N1 نیز نشان داد که ترس از انتقال بیماری یکی از منابع اصلی استرس در بین پرستاران استرالیایی بود که در خد مقدم مبارزه با آن اپیدمی قرار داشت (۱۶).

اگرچه درصد بالایی از افراد مبتلا به کرونا ویروس با داشتن علائم خفیف بهبود می یابند، با این وجود نتایج مطالعات نشان می دهند که مرگ و میر در بین بیمارانی که به نوع پیشرفته این بیماری مبتلا می شوند به شکل قابل توجهی بالا می باشد (۱۷). نتایج یک مطالعه در سال ۲۰۲۰ در چین نشان داد که نزدیک به ۹۵ درصد از بیماران مبتلا به کرونا ویروس که نیاز به تهویه مکانیکی پیدا می کنند جان خود را از دست می دهند (۱۸). پرستاران به عنوان بخشی از اعضای تیم سلامت از نزدیک شاهد این رویداد هستند و این موضوع می تواند ترس و استرس آنها از ابتلا به این بیماری و انتقال آن به خانواده را چندین برابر نماید. گاهی پیش آمده که وجود ترس انتقال بیماری به اعضای خانواده سبب شده است تا پرستاران خود را دور از خانواده نگه داشته و استرس و فشاری زیادی را تجربه نمایند. این ترس و استرس می تواند اثرات کوتاه مدت و بلند مدت قابل توجهی را بر سلامت جسمی و روانی پرستاران وارد نماید (۱۹، ۲۰، ۲۱). ضمن اینکه تغییر در رفتار پرستار در این رابطه می تواند استرس و ناراحتی را برای اعضای خانواده نیز به همراه داشته باشد. لذا لازم است تا با انجام مطالعاتی این موضوع با جزئیات مورد بررسی قرار گرفته و راهکارهای اصلاحی برای بهبود وضعیت موجود ارائه گردد. با توجه به نوپدید بودن اپیدمی کرونا، تاکنون مطالعه ای برای بررسی ترس و استرس پرستاران بر انتقال بیماری به خانه و اعضای خانواده انجام نشده است و در واقع ابعاد این موضوع با جزئیات مورد بررسی قرار نگرفته است. انجام مطالعه در این زمینه و کسب اطلاعات می تواند در برنامه ریزی جهت مدیریت استرس و ترس پرستاران به کار آید. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی تجارب پرستاران شاغل در بخش های کرونا از ترس انتقال بیماری به خانه طراحی شده است.